

Δες τα πράγματα αλλιώς... Μια κοινωνικοθεολογική προσέγγιση του επιχειρείν! (Γεώργιος Κουννούσιης, Δρ. Θεολογίας, Κοινωνιολόγος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Είναι κοινότυπο στις μέρες μας να γίνεται λόγος για “κρίση”. Οι περισσότεροι, όμως, συνήθως αντιλαμβάνονται τον όρο με την έννοια του οικονομικού μεγέθους. Πόσοι, άραγε, αναρωτηθήκαμε ότι ίσως αυτή η “κρίση” δεν αγγίζει και άλλες πτυχές της καθημερινότητάς μας; Μήπως αυτή η “κρίση”, εκτός από οικονομική, είναι και θεσμική, πολιτική, πολιτιστική, συναισθηματική κ.ά.;



Γράφω μία μέρα, όπου στις εφημερίδες διαβάζει κανείς από τη μια για ένα θάνατο εργαζομένου στην Κρήτη από ανακοπή καρδιάς, μόλις του ανακοίνωσε ο εργοδότης του ότι απολύεται, και από την άλλη την ανακοίνωση της Apple για τη διάθεση του νέου iPhone που οι πωλήσεις του ανά τον κόσμο θα ανεβάσουν το ΑΕΠ των ΗΠΑ κατά 0,5%, αφού προβλέπεται ότι μόνο την 1η εβδομάδα θα πωληθούν 10 εκατομμύρια συσκευές[1]!

Ζούμε, με λίγα λόγια, σε ένα κόσμο παράφρων. Τη μια μέρα είσαι εργαζόμενος ενώ την άλλη άνεργος. Οι υποχρεώσεις πολλές και δυσβάστακτες. Οι πιο απλές ανθρώπινες ανάγκες, όπως είναι η στέγη, το νερό και το φαγητό -απαραίτητες για τη διαβίωση- χάνονται για όλο και πιο πολλούς ανθρώπους. Στο σπίτι αρχίζει η γκρίνια και η κατάθλιψη. Τα παιδιά ζητούν να συνεχίσουν την καθημερινότητά τους με τα φροντιστήρια, τις εξόδους με τους φίλους τους και τις εκδρομές τα σαββατοκύριακα, ενώ ταυτόχρονα η γυναίκα ξεκινά τη μурμούρα κοσμώντας τον άνδρα με απαξιωτικά επίθετα. Σε κάτι τέτοιες στιγμές είναι που αναρωτιέται κανείς, τι έχει πάει λάθος και όλα πάνε ανάποδα. Άλλα όνειρα είχε κάνει για τη ζωή και τώρα αλλιώς του βγαίνει. Είναι οι στιγμές της απόγνωσης, που το αίσθημα αυτοκαταστροφής τον οδηγεί στο μηδενισμό, στην παραίτηση, με λίγα λόγια στην αυτοκτονία...

Σημαντικό στοιχείο σε όλη αυτήν την διαδικασία, είναι η διατήρηση της ψυχραιμίας και της λογικής, που θα βοηθήσουν τον άνθρωπο να επαναπροσδιορίσει

τη ζωή του και να (ξανα)βρεί τις αξίες εκείνες που θα τον βγάλουν από το αδιέξοδο. Οι στιγμές αυτές προσφέρονται για μελέτη των μέχρι τώρα καταστάσεων και γεγονότων που έζησε ο άνθρωπος, την αξιολόγησή τους με βάση τη χρησιμότητά τους στη ζωή του, καθώς και την οριοθέτηση της συνέχειας πάνω σε νέα πορεία. Το μυστικό είναι ότι το ποτήρι θα πρέπει να το βλέπουμε πάντα μισογεμάτο και όχι μισοάδειο.

Το καπιταλιστικό σύστημα που γέννησε και ανάθρεψε η Δύση για όλο τον υπόλοιπο κόσμο είναι πλέον σε φθίνουσα πορεία. Η επιτυχία μέσω του κέρδους δεν οδήγησε στην ευτυχία τον κόσμο, παρά ελάχιστους εμπόρους και επιχειρηματίες. Οι περισσότεροι, θύματα της εύκολης διαφήμισης και της υπερκατανάλωσης των προϊόντων που υπάρχουν πλέον σε αφθονία, κατέληξαν άβουλες μηχανές, έρμαιο των παγκόσμιων οικονομικών λόμπι. Η απληστία έγινε η κινητήριος δύναμη του θέλω του ανθρώπου. Υποκύπτοντας στη θέλησή του ο άνθρωπος έχασε ουσιαστικά την ελευθερία και την αξιοπρέπειά του. Δουλεύει για να καταναλώνει, να αγοράζει και να πετάει. Το καινούργιο πρέπει οπωσδήποτε να το αποκτήσει, χωρίς βεβαίως να έχει πάθει τίποτα το παλιό. Έτσι απλά, γιατί είναι της μόδας ή το επιτάσσει η κοινωνία!!!

Στην πορεία του αυτή, ο άνθρωπος έχει χάσει το «ενός έστι χρεία[2]», δηλαδή την ουσία των πραγμάτων. Χωρίς να φταίει πάντα ο ίδιος, αλλά και χωρίς να προσπαθήσει να αλλάξει τις αρνητικές καταστάσεις, κατέληξε να είναι το κατατρεγμένο σκυλί των κάθε λογής εργοδοτών, που αφαιμάσσουν με μανία το αίμα του σκληρά εργαζόμενου υπαλλήλου. «Για ένα κομμάτι ψωμί δε φτάνει μόνο η δουλειά./Για ένα κομμάτι ψωμί πρέπει να δώσεις πολλά./ Δεν φτάνει μόνο το μυαλό σου, δε φτάνει μόνο το κορμί σου./ Το πιο σπουδαίο είν' η ψυχή σου, δικέ μου,/ έχει τους νόμους τους αυτή η ιστορία,/ δε φτάνει μόνο η δουλειά», τραγουδάνε οι αδελφοί Κατσιμίχα και όχι τυχαία[3].

Η εκδούλευση της ψυχής, ή καλύτερα, του πνευματικού κόσμου του ανθρώπου, οδήγησε τα πράγματα σε τέτοιο σημείο, ώστε να βιώνει η ανθρωπότητα την παγκόσμια κρίση στις αρχές της δεύτερης δεκαετίας της νέας χιλιετίας. Τα εξουθενωτικά ωράρια της μεταβιομηχανικής, σύγχρονης, μοντέρνας -ή όπως αλλιώς θέλετε ονομάστε την- κοινωνίας, με τη συνεχώς αυξανόμενη παραγωγικότητα εκ μέρους των εργαζομένων για να αποφέρει μπόνους στους ίδιους και πολύ περισσότερα κέρδη στους εργοδότες, τελικά γέμισε με πίεση, στρες και άγχος τους ανθρώπους, με αποτέλεσμα να χάσουν ή να ξεχάσουν την ίδια τη ζωή.

[1] «Παράνοια για το iPhone», Εφημερίδα Ο Φιλελεύθερος, Σάββατο 22 Σεπτεμβρίου 2012, σελ. 19.

[2] Κατά Λουκάν 10,42.

[3] Χάρης και Πάνος Κατσιμίχας, «Για ένα κομμάτι ψωμί», στο: Ζεστά Ποτά (1985).